

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1919 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående ändring av lagen om kyrkofond i syfte att fondens kapital må ökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen.

Närvarande: herrar Pettersson i Södertälje, Åkerman, Gezelius, Alexanderson*, greve Spens, Fagerlin, Edvard Larsson, Fant, Lindqvist i Kosta, Lindley, Hederstierna, Carlsson i Frosterud, Rehn, Leo och Svensson i Betingetorp.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom första kammaren väckt, till första lagutskottet hänvisad motion, nr 74, har herr *Ernst Lindblad*, hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan bestämelse i lagen om kyrkofond, att fondens kapitaltillgång utökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen till mötande av penningvärdets eventuella sjunkande.

Beträffande motiveringen till ifrågavarande hemställan hänvisas till motionen.

Jämlikt § 46 riksdagsordningen har utskottet utverkat Kungl. Maj:ts befallning till kyrkofondskommittén att yttra sig över den i motionen väckta frågan, och har i anledning härav, kommittén avgivit utlåtande, som är av följande lydelse:

Utlåtande av kyrkofondskommittén.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 9 saml. 1 avd. 8 häft. (Nr 8—9.) 1

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 februari 1919 har kyrkofondskommittén anbefallts att till Eders Kungl. Maj:ts skyndsamt inkomma med yttrande över en av herr Ernst Lindblad i riksdagen väckt motion (första kammaren nr 74) angående ändring av lagen om kyrkofond, i syfte att fondens kapital må ökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen.

Till svar härå får kyrkofondskommittén anföra följande.

För så vitt motionären endast skulle önska, att kyrkofondens av statskontoret förvaltade kapital måtte tillväxa genom att en del av årsinkomsten lades till kapitalet, har detta hittills sedan kyrkofondens inrättande den 1 januari 1914 i högst betydande grad ägt rum, i det att kyrkofondens årsinkomster sedan dess överstigit dess årsutgifter med följande belopp, vilka överskott årligen tillagts kapitalet, nämligen:

	fondens överskott kr.	fondens kapital kr.
1914 $\frac{1}{1}$		8,140,883: 24
1914 $\frac{31}{12}$	557,856: 24	8,698,739: 48
1915 >	885,074: 50	9,583,813: 98
1916 >	2,436,061: 90	12,019,875: 88
1917 >	4,930,520: 51	16,950,396: 39

Kyrkofondens kapital har således under dessa år mer än fördubblats. Denna tillväxt har huvudsakligen orsakats av ökade skogsinkomster.

Vad den närmaste framtiden beträffar, kan man säga, att genom 5 § i lagen angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat m. fl. den 30 augusti 1918 är sörjt för att kyrkofondens medel icke för något år få tagas i anspråk för sådant krigstidsunderstöd i vidsträcktare mån än som motsvarar fondens återstående överskott för närmast föregående kalenderår, sedan samtliga fonden eljest åliggande utgifter blivit bestridda.

Att åter, såsom motionären synes åsyfta, genom en *lagbestämmelse* föreskriva, att viss del av fondens ränteavkastning *ovillkorligen* skall årligen avsättas till kapitalets förökande och således förhindra, att denna del av avkastningen användes till bestridande av fonden lagligen åliggande utgifter, synes kommittén stå i strid med fondens genom lag bestämda uppgift att tjäna som reserv — så långt den räcker och även med tillgripande av dess kapital — för bestridande av prästerskapets avlöning, och skulle lagen ändras i sådant syfte, måste givetvis andra tillgångar anvisas såsom reserv för ifrågavarande ändamål.

För att förekomma sådant ingrepp på fondens kapital är det andra utvägar, som måste anlitas, vilka utvägar motionären icke berört, nämligen *dels* en med hänsyn till framtiden mer vinstgivande placering av fondens i statskontoret inestående kapital än i obligationer, *dels* ock en mer intensiv och ekonomisk förvaltning av samtliga de ecklesiastiska avlöningstillgångar i pastoraten, vilkas avkastning antingen direkt inflyter till kyrkofonden eller indirekt inverkar på kyrkofondens utgifter.

Det förra spørsmålet är redan föremål för Eders Kungl. Maj:ts uppmärksamhet, i det att kyrkofondskommittén i underdånig skrivelse den 21 oktober

1918 hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes taga i övervägande, huruvida icke sådan ändring i gällande föreskrifter angående kyrkofondens förvaltning borde vidtagas, att av fondens överskott finge tillsvidare intill dess Eders Kungl. Maj:t annorledes förordnade, årligen avsättas och å räntebärande bankräkning placeras ett belopp av högst 500,000 kronor, för inköp för fondens räkning, på sätt Eders Kungl. Maj:t täcktes bestämma, av växtlig och lämpligt belägen skog.

Den senare frågan åter är redan föremål för kyrkofondskommitténs behandling, i det att Eders Kungl. Maj:t genom nådiga brev den 1 oktober 1915 och den 28 januari 1916 uppdragit åt kommittén att till Eders Kungl. Maj:t inkomma med utlåtande och förslag, huru förvaltningen såväl av kyrkofonden och de särskilda kapitaltillgångar i penningar och fast egendom, vilkas avkastning skall ingå till kyrkofonden, som även av övriga prästerliga avlöningstillgångar lämpligen borde ordnas, samt huru en verksam tillsyn över denna förvaltning borde åvägabringas.

På grund av vad kommittén sålunda anför, synes det kommittén, som om ifrågavarande motion icke borde föranleda någon åtgärd.

Remissakten återställes.

Stockholm den 19 februari 1919.

Underdånigst

Johan Widén.

Hugo Tigerschiöld.

Casten von Otter.

H. Nordström.

Under återopande av de utav kyrkofondskommittén i dess ovan- *Utskottet.*
intagna skrivelse anförda skäl får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte föranleda
någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1919.

På första lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.